

40	את כל השנים ביחד, וגם למה הקדים את המספר המועט	1	נאמר בפסוק הפותח את פרשת השבוע:
41	היחידות למספר המרובה, העשרות והמאות דלא כמו במספר	2	ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, ויהי ימי יעקב
42	שני חיי אברהם, המופיע בתורה להיפך מאת שנה ושבעים שנה	3	שני חיו שבע שנים וארבעים ומאת שנה ¹ . וצריך להבין,
43	שגם במספר שנות חייו נאמר מאת	4	לשם מה הוצרך הכתוב לפרש מספר השנים שחי יעקב
44	שנה ושמונים שנה ¹⁰ ,	5	בארץ מצרים, והלא כבר
45	שמקדים את המספר	6	נאמר לפני זה בפרשת ויגש
46	המרובה של המאות והעשרות	7	שבעמרו לפני פרעה היה
47	למספר המועט ¹¹ של היחידות?	8	יעקב בן שלושים ומאת
48	(ב) והענין הוא, דהנה יעקב	9	שנה ² , וכיון שכל שנות חייו
49	הוא אותיות יו"ד עקב ¹² ,	10	היו קמ"ז, הרי מעצמו מאליו
50	והמשמעות הפנימית של הדברים היא	11	מובן שחי בארץ מצרים י"ז
51	היו"ד קאי מכוונת על הנשמה	12	שנה ³ שהרי מאה וארבעים ושבע
52	כפי שהיא למעלה, לפני ירדתה	13	פחות מאה ושלושים הם שבע עשרה.?
53	לעולם הזה להתלבש בגוף גשמי	14	וגם צריך להבין כללות
54	בבחינת טהורה היא ¹³ , כפי	15	הענין הותכן הכללי בכך שהכתוב
55	שאומרים בנוסח ברכת 'אלקי נשמה'	16	מבדיל את השנים שחי יעקב
56	בברכות השחר 'אלקי, נשמה שנתת בי	17	בארץ מצרים מפל שאר
57	טהורה היא" דהינו בעולם	18	שנות חייו ⁴ , ומונה את השנים
58	האצילות ¹⁴ , כאשר הנשמה נמצאת	19	הללו בנפרד שמזה מובן ששנים
59	עדיין במקור והשוש העליון שלה	20	אלו היו מבחר שנות חייו ⁵ ,
60	באלוקות הוא עולם האצילות, העולם	21	דלכאורה, איך יתכן שיעקב
61	הנעלה ביותר בין ארבעת העולמות	22	אבינו, בחיר האבות ⁶ , היינו
62	הרוחניים הכלליים אצילות-בריאה	23	שאפילו בין האבות עצמם יש ליעקב
63	יצירה-עשיה שנרמזים בהמשך נוסח	24	אבינו מעלה מיוחדת והיו מבחר
64	ברכה זו "אתה בראתה" – כנגד עולם	25	שנות חייו השנים הטובות ביותר
65	הבריאה, "אתה יצרתה" – כנגד עולם	26	שלו י"ז שנה שגור בארץ
66	היצירה, ו"אתה נפתחה בי" – כנגד	27	מצרים, הנקראת בתורה ערות
67	עולם העשייה שענינו של עולם	28	הארץ ⁷ (כפי ששאל הצמח
68	האצילות בפספירות הוא ספירת	29	צדק' את זקנו אדמו"ר הזקן ⁸
69	החקמה, שהיא הספירה הראשונה	30	בהיותו ילד)?
70	והעליונה ביותר ובה יש גילוי אלוקות	31	גם צריך להבין ⁴ מה שכתוב
		32	במנין שנות חיי יעקב, שבע
		33	שנים וארבעים ומאת שנה,
		34	למה הבדיל הפסוק מספר
		35	המועט דשבע שנים ממספר
		36	המרובה דארבעים ומאת
		37	שנה, תוך הבדלה של המספר שבע
		38	דווקא ולא אמר שבע
		39	וארבעים ומאת שנה והי' כולל

בס"ד. שבת פרשת ויחי, ו"א

טבת, ה'תשכ"ז

(הנחה בלתי מוגה)

1 ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, ויהי ימי יעקב
2 ויהי ימי יעקב שני חיו שבע שנים וארבעים ומאת שנה¹. וצריך להבין, לשם מה
3 הוצרך הכתוב לפרש מספר השנים שחי יעקב
4 בארץ מצרים, והלא כבר נאמר לפני זה
5 שבעמרו לפני פרעה היה יעקב בן שלושים ומאת
6 שנה², וכיון שכל שנות חייו היו קמ"ז, הרי מעצמו מאליו
7 מובן שחי בארץ מצרים י"ז שנה³ שהרי מאה וארבעים ושבע
8 פחות מאה ושלושים הם שבע עשרה.?
9 וגם צריך להבין כללות הענין הותכן הכללי בכך שהכתוב
10 מבדיל את השנים שחי יעקב בארץ מצרים מפל שאר
11 שנות חייו⁴, ומונה את השנים הללו בנפרד שמזה מובן ששנים
12 אלו היו מבחר שנות חייו⁵, דלכאורה, איך יתכן שיעקב
13 אבינו, בחיר האבות⁶, היינו שאפילו בין האבות עצמם יש ליעקב
14 אבינו מעלה מיוחדת והיו מבחר שנות חייו השנים הטובות ביותר
15 שלו י"ז שנה שגור בארץ מצרים, הנקראת בתורה ערות
16 הארץ⁷ (כפי ששאל הצמח צדק' את זקנו אדמו"ר הזקן⁸). גם צריך
17 להבין⁴ מה שכתוב במנין שנות חיי יעקב, שבע שנים
18 וארבעים ומאת שנה, למה הבדיל מספר המועט דשבע שנים
19 ממספר המרובה דארבעים ומאת שנה, ולא אמר שבע וארבעים ומאת
20 שנה, וגם למה הקדים את המספר המועט למספר המרובה, דלא כמו במספר
21 שני חיי אברהם, מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים⁹, וכן ביצחק, מאת
22 שנה ושמונים שנה¹⁰, שמקדים את המספר המרובה למספר המועט¹¹.

(ב) והענין הוא, דהנה יעקב הוא יו"ד עקב¹², היינו קאי על הנשמה כפי
שהיא למעלה, בבחינת טהורה היא¹³, דהינו בעולם האצילות¹⁴,

(1) ריש פרשתנו. (2) ויגש מזו, ט. (3) ראה גם אוה"ח כאן. (4) ראה גם רד"ה ויחי יעקב תרכ"ח (סה"מ תרכ"ח ע' ג. נ. 5) ע"פ פ"י בעה"ט. (6) שעה"פ תולדות כז, כה. וראה ג"כ ב"ר פ"עו, א. זח"א קיט, ב. קמז, ב. (7) מקץ מב, ט. שם, יב. וראה קה"ר פ"א, ד. (8) אגרות קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ה ע' שעג (נעתק ב"היום יום" יח טבת). וראה לקו"ש ח"י ע' 160 ואילך. (9) חיי שרה כה, ז. (10) וישלח לה, כח. (11) ראה גם אוה"ח כאן - הובא באוה"ת ריש פרשתנו (שנב, ב). רד"ה ויחי יעקב תרנ"ב (סה"מ תרנ"ב ע' יג). (12) פרדס שער כג (שער ערכי הכינויים) בערכו. עץ חיים שער ג (שער סדר האצילות) פ"ב. תו"א ויצא כא, א. וישב כז, ב. כט, א. (13) ברכת "אלקי נשמה". (14) ראה לקו"ת פ' ראה כז, א. ובכ"מ.